

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmoni) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Szwecya. — Rosya. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 31. sierpnia. Dnia 1. września 1857 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozestany XXXII. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 156. Rozporządzenie ministerstwa skarbu, w porozumieniu z ministeryami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z d. 13. czerwca 1857, którem się na mocy najwyższego postanowienia z d. 22. maja 1857 ogłaszają niektóre przepisy do ces. rozporządzenia z d. 12. lipca 1856 (XXX. zeszyt Dzien. ustaw państwa nr. 123) i dalsze rozciągnięcie na niektóre osoby opuszczenia konfiskaty majątku zasądzonej prawem wojskowem z przyczyny buntu w królestwie Węgier i wielkiem księstwie Siedmiogrodzie w latach 1848 i 1849.

Nr. 157. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, tudzież najwyższej władzy policyjnej z dnia 19. sierpnia 1857, prawomocne w Lomb. weneckiem królestwie o kompetencyi do indagowania i ukarania przestępstw *preletto politico* w Lomb. wen. królestwie.

Nr. 158. Rozporządzenie ministeryów wyznań religijnych i handlu z d. 19. sierpnia 1857, prawomocne w całym obwodzie państwa, dotyczące się wolnej portoryi duchownych sądów małżeństwa.

Nr. 159. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, tudzież najwyższej władzy policyjnej z d. 20. sierpnia 1857, prawomocne we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Tyrolu i Voralbergu, Lomb. wenecc. królestwa i Pogranicza wojskowego, którem się wydają niektóre objaśnienia do patentu broni z d. 24. października 1852, nr. 222 Dziennika ustaw państwa.

Nr. 160. Dekret ministerstwa finansów z d. 23. sierpnia 1857, prawomocny w Lomb. wen. królestwie, dotyczący się niektórych zmian wymiaru dazio consumo murato.

Nr. 161. Rozporządzenie ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia z d. 24. sierpnia 1857, prawomocne w uniwersytetach Wiednia, Pragi, Lwowa, Krakowa, Graczu i Insbruku, o przedłużeniu ustawy prowizorycznej względem organizacji władz akademicznych.

Z tym zeszytem wyjdzie oraz i będzie rozestana osnowa spisu wydanych w miesiącu sierpniu 1857 zeszytów dziennika ustaw państwa.

Sprawy krajowe.

(Zaraza na bydło.)

Lwów, 5. września. Zaraza na bydło w lwowskim okręgu administracyjnym zgasała w pierwszej połowie sierpnia r. b. w Niezuchowie i Sołońcu, natomiast pokazała się na nowo w lesie Wownickim obwodzie stryjskim i w Kraśnie, obwodzie stanisławowskim.

Istnieje więc zaraza jeszcze w 4 miejscach obwodu stryjskiego, w 1. samborskiego, w 1. brzeżańskiego i w 1. stanisławowskiego obwodu. W tych 7 miejscach ze stanem bydła liczącym 3302 sztuk w 61 oborach dotknęła zaraza 580 sztuk, z których 186 wyzdrowiało, 375 odeszło, 4 zabito a 15 pozostało w kuracyi.

(Z podróży Cesarza Jego Mości. — Powrót Jego Mości Cesarza. — Kiamil Efendi. — Poseł Tunetański. — Uczta u sir Hamiltona. — Pobyt Ich Mości Arcyksięstwa w Wenecyi.)

Wiedeń, 4. września. C. k. ministeryum spraw wewnętrznych otrzymało następującą depeszę telegraficzną c. k. generał-gubernatora Węgier:

„Koszyce, 2. września 1857, 8. godzina 10. minuta wieczór. Wczoraj było miasto znowu oświetlone. Dziś zwiedzał Naj. Pan odległy ztąd o 5 mil klasztor Premonstratenzów w Jaszo, znajdował się tam na nabożeństwie i festynie ludu, około godziny 2giej

powrócił w towarzystwie świetnego grona jeźdźców do Koszyc i zaszczycił dłuższymi odwiedzinami wystawę przemysłową tutejszego okręgu administracyjnego. Mieszczanstwo wyprawiło wieczorem na cześć Jego c. k. apostolskiej Mości świetny pochód z fakłami.“

„Miskolcz, 3. września. Jego c. k. apostolska Mość odjechał dziś o godzinie 6. minucie 39. z Koszyc, a o godzinie 11. przybył tutaj; na granicy budzyńskiego okręgu administracyjnego przyjmowali Naj. Pana wiceprezydent z szefami władz. Znany zaszczytnie podpułkownik hrabia Szirmay towarzyszył Monarsze konno, i nieestety tknięty apopleksją u granicy miejskiej padł nieżywy z konia w tej samej chwili, gdy burmistrz witał Naj. Pana. Jego Ces. Mość, dotknięty żywo stratą tego wiernego sługi, pospieszył zaraz po prezentacyach i zwiedzeniu urzędów do Besenyö, by pocieszyć rodzinę wielce strapioną tem niespodzianem nieszczęściem. Miskolcz jest przepelniony i stara się wszelkimi środkami uświetnić pobyt Monarchy. Po obiedzie raczył Jego Ces. Mość zwiedzać hamernie w Hamor i powrócił około godziny 8 do wspaniale oświetlonego miasta, którego obywatele wyprawili pochód z fakłami.“

— *Oestr. Ztg.* pisze: W sobotę, 5. września powróci Jego Mość Cesarz późno wieczorem z podróży swej do Węgier koleją żelazną z Waitzen do Wiednia. Dnia 4. b. m. pojedzie jeszcze Naj. Pan z Miskolcza do Erlawy, a 5go z Erlawy do Waitzen.

— Były turecki ambasador w Berlinie, Kiamil Effendi, odjechał do Konstantynopola.

— Poseł tunetański, generał Ismail Sappa Tappa, zwiedzał 2go przed południem c. k. drukarnię rządową. Ktokolwiek miał sposobność poznać go bliżej, przyznaje mu znakomite wykształcenie i obszernie wiadomości. Jestto mąż w wieku do 40 lat, średniego wzrostu, i odznacza się piękną postawą wojskową, rzadką uprzejmością i ujmującym postępowaniem. Zwykle występuje generał Ismail Sappa Tappa w sukniach cywilnych francuskiego kraju, tylko na głowie nosi fez turecki; rzadko kiedy można go widzieć w uniformie tunetańskim. Służba jego nosi tunetański ubiór nadworny.

— Król angielski ambasador, sir Seymour Hamilton, wyprawił przedwczoraj świetną ucztę, na której znajdował się poseł tunetański generał Ismail Sappa Tappa z wszystkimi członkami swego poselstwa.

— C. k. ministeryum finansów wydało następujące ogłoszenie: „W związku z dawniejszemi obwieszczeniami w *Gazecie wiedeńskiej* z d. 7. marca i 4. sierpnia b. r. podaje się niniejszem do publicznej wiadomości, że na dniu 3. b. m. nastąpi w zwyczajnym lokalu na Glacis dalsze zniszczenie drobnych banknotów z wartości 4,000.000 złr.

Wiedeń, 1. sierpnia 1857.

— Na mocy najwyższego patentu z d. 21. marca 1818 odbyło się d. 1. b. m. 248 losowanie dawniejszego długu państwa, a serya nr. 255 wypadła z urny. Serya ta zawiera 4½ procentowe obligacye c. k. prokuratury nadwornej od l. 1205 włącznie do 1500, dalej obligacye węgierskiej prokuratury nadwornej o rocznej stopie procentowej od liczby 1 aż włącznie do l. 325, nakoniec obligacye zapisu długu o rocznej także stopie procentowej. Z tych wynosi numer 1 tylko piątą część kapitału, numeru zaś 84 i 85 wracają całą sumę wkładową razem 1,131.723 złr. 18 kr. i 24.981 złr. 7 kr. zniżonego procentu.

Zawarte w tej seryi pojedyncze numera obligacyi będą następnie ogłoszone w osobnym spisie.

Z Wenecyi donoszą: Jego Cesarzew. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę generał-gubernator i Arcyksiężna Charlotte robili podczas pobytu swego w Wenecyi wycieczkę c. k. paropływem wojennym do Murazzi, Diga de Alberoni i Chiogii. — Jego Cesarzew. Mość raczył rozporządzić łaskawie, ażeby roczny dochód z dzierżawy kawiarni w nowo otworzonym ogrodzie cesarskim w kwocie 6000 lirów szedł na utrzymanie ochronek małych dzieci. — Muncypalność wenecka uchwaliła, ażeby na cześć pobytu Ich Cesarzew. MM. w Wenecyi w przyszły dzień imienia najdostojniejszej Arcyksiężny Charlotte wyznaczona została suma 6000 lirów na wyposażenie 12 dziewcząt podług wyboru podesty. — Jej Cesarzew. Mość najdostojniejsza Arcyksiężna Charlotte raczyła przesłać łaskawie złoty, dyamentami wysadzany zegarek ośmioletniej Amalii Gollmayer, córce c. k. komisarza finansowego, która miała zaszczyt na dniu 14. sierpnia powitać Jej Cesarzew. Mość na czele 12 dziewcząt piękną przemową poetyczną.

Hiszpania.

(Kredyt dla ministra wojny. — Księstwo Montpensier spodziewani z powrotem. — Depesza z 31. sierpnia.)

Madryt, 27. sierpnia. Dekret Królowy w dzisiejszej *Gazecie* przyzwala ministrowi wojny nadzwyczajny kredyt 226.558 realów 34 centymów, aby infantowi Don Enrico, admirałowi floty narodowej, wypłacić zaległy żołd od r. 1848—1856.

Książę i księżna Montpensier, którzy mają być obecni przy rozwiązaniu Królowy, spodziewani są w pierwszych dniach września w Barcelonie. Być może, że w tym samym czasie otrzyma także Infant Don Henrico upoważnienie, powrócić do Madrytu. Mówią, że prosit o tę łaskę.

Depesza telegraficzna z 31. sierpnia donosi: „Dekret Królowy uwalnia wszystkich wyświęconych wice-dyakonów od służby wojskowej. Wystawę gospodarczą przygotowują z wielką gorliwością.“

Anglia.

(Nowiny dworu. — Balmoral. — Ministrowie. — Nowi radcy dworu. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 1. września. Rodzina królewska przybyła 29. sierpnia szczęśliwie do Balmoral. Zamek i przyboczne budynki w Balmoral upiększono znacznie ostatnimi czasy. Wszystkie pokoje urządzono na nowo, nawet i pokoje najstarszej królowej, z których wierny rysunek odejście do Berlina, zapewne na wzór przeszłego mieszkania Królowej po zamęczeniu. Zresztą cały klucz balmoralski podniósł się znacznie w tych ostatnich kilku latach. Kosztem księcia Alberta połączono brzegi rzeki Dee nowym mostem żelaznym o 150 stop szerokości łuku. Oprócz tego założono dwie nowe szkółki a skromne domki mieszkańców odbudowano po części zupełnie na nowo, po części upiększono je tylko z powierzchni. Cała też okolica do niedawna jeszcze podobna do odludnej pustyni przybiera z każdym rokiem coraz przyjemniejszy i nadobniejszy widok.

— Po zamknięciu sesji używają ministrowie chwilowego odpoczynku. — Sędziwy margrabia Lansdowne i książę Argyll odjeżdżają na tydzień do swych wiejskich posiadłości. Lord Panmure nie opuszczał stolicy, a lord Palmerston i reszta ministrów przybędą dnia 31. sierpnia po jednodniowej wycieczce na nową wspólną naradę do Londynu.

— Dnia 31. sierpnia po południu odbyła się rada ministeryalna w mieszkaniu lorda Palmerstona.

— W Londynie obiega na nowo pogłoska, że dotychczasowy prezydent indyjskiej kontroli sir Vernon Smith, poczytywany powszechnie za niezdołnego, wystąpi z ministeryum. Jego następcą ma być sir James Graham.

— Pomiedzy nowemi perami ma znajdować się, jak piszą *Observer*, także znakomity historyk, sir Thomas Babington Macaulay, który otrzyma tytuł barona Macaulay. *Times* donosi znowu z swojej strony, że sędziwy margrabia Lansdowne otrzyma tytuł księcia Kerry.

Co do nominacji Macaulaya parem angielskim pisze *Globe*: Świetne wynagrodzenie sławnemu historykowi i w polityce biegłemu autorowi, co złożył dowody, że godzien służyć narodowi w radzie najwyższej, przyjmują wszystkie warstwy ludności w Anglii z radością. W studyach swoich zwrócił Macaulay szczególniejszą uwagę na Indye, z którymi łączyły go jego najpierwsze stosunki i tam część życia przepędził. Mało też jest ludzi, którzyby tak dokładnie jak on mogli wyjaśnić niektóre najważniejsze w obecnej chwili kwestye. Przyjęcie jego do Izby wyższej wywrze wpływ na obecne postępowanie rządu.

— Jenerał-major sir Hugh Rose odjechał przed kilką dniami na Francję do Egiptu, zkąd uda się do Kalkuty. Pułkownik Percy Herbert otrzymał tymczasowo rozkaz przeciwny. Jenerał-major sir William Reid, gubernator Malty, powrócił po krótkim pobycie w Londynie dnia 20. sierpnia na swoją posadę. W stolicy mówiono, że ktoś inny zastąpi go w dowództwie na wyspie.

— Minister marynarki sir Charles Wood odjedzie temi dniami do Irlandyi na inspekcję tamtejszych portów wojennych.

— Pan Persigny, francuzki poseł w Londynie, subskrybował na korzyść nieszczęśliwych rodzin europejskich, dotkniętych wypadkami indyjskimi, 100 funtów szterlingów. Do d. 31. sierpnia wynosiły już składki w Londynie przeszło 5000 L.

— Dowiedziano się już z źródeł niemylnych, że nieszczęśliwy okręt przewozowy „Transit“ rozbił się do szczytu u skały przy gościńcu Banka. Załoga wyratowała się z wielką trudnością na nagi szczyt skały, a potem dostała się na jeden paropływ z Sarawak, kolonii sir James Brooka i dwa statki holenderskie, na których zawinęła do Kalkuty, a nie jak mylnie donosił telegraf do Suez.

Francya.

(Wiadomości z obozu pod Chalons. — Zapowiedziany zjazd Cesarzów w Darnstadtzie. — Feruk Chan do Rouen. — Zawiazanie stosunków z Turcyą. — Książę Napoleon do Piemontu. — Wyrok sądu w Oranie. — Ambasador do Rzymu. — Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Neapolu. — Flota francuska w Makao.)

Paryż, 1. sierpnia. Jak słyhać opuścił Cesarz dziś zrana obóz w Chalons i powróci dopiero w sobotę. Urzędowe otwarcie obozu nastąpi dopiero w niedzielę. Biskup z Chalons będzie go poświęcał. Obóz i okolica przedstawiają bardzo ożywiony obraz. — Oprócz Cesarza, jenerał-majora i zaproszonych gości obozują wszy-

scy mieszkańcy obozu pod namiotami. Dopiero na przyszły rok będą stawiane baraki. W hotelu prefektury w Chalons przyrządzono apartamenty i w nich ma być przyjmowana Cesarzowa około 15. września. Znaczna liczba obcych oficerów znajduje się w Chalons i pozwolono im znajdować się na manewrach. Kolej żelazna z Chalons do obozu ma być otworzona od 5. do 10. września. Przyjecie Cesarza ostatniego bytu było bardzo świetne, a w niedzielę był rodzaj rewii familijnej.

— Jak zapewniają z ministeryum spraw zagranicznych zjedzie się w istocie Cesarz Francuzów z Carem rosyjskim w Darnstadtzie. Zjazd ten naznaczony jest na 18. b. m. Zaraz potem powróci Cesarz do obozu pod Chalons, gdzie ma przyjmować księcia Alberta z kilku jego synami. Cesarz zaprosił do obozu marszałków Bosquet, Pelissier, Canrobert i Baraguay d'Hilliers.

— Feruk Chan uda się wkrótce do Rouen, gdzie pragnie zawiązać stosunki handlowe z kilkoma miastami perskimi.

— Złatwienie sporu z Turcyą donosi *Monitor* w słowach następujących: „Dnia 29. b. m. zawiązano na nowo stosunki dyplomatyczne między posłami Francyi, Rosyi, Prus i Sardynii z jednej a dworem wysokiej Porty z drugiej strony.“

— Podając wiadomość, że książę Napoleon uda się do Sabaudyi powitać w imieniu Cesarza Króla Wiktora Emanuela, dodaje *Monitor*: „Jego ces. Mość będzie w poniedziałek rano świadkiem wysadzenia pierwszej miny pod tunel w górze Mont Cenis, którą pójdzie kolej Wiktora-Emanuela, a nazajutrz będzie obecny przy zakładaniu kamienia węgielnego pod most na Rodanie, który połączy kolej sabaudzką z francuską. Depesza telegraficzna z Turynu z d. 30. b. m. doniosła już urzędownie, że uroczystości przy wysadzeniu pierwszej miny w Modano odbyły się w poniedziałek około godziny 11½ zrana i powiodły się wybornie.“

— Terazniejsze manewry pod Chalons mają być tylko przygotowaniem do przyszłorocznych, na których znajdować się ma najmniej 80.000 żołnierza.

— Sąd przysięgłych w Oranie wydał na dniu 27. sierpnia ostateczny wyrok w sprawie zamordowania pewnego znakomitego przewodzącego arabskiego i jego sekretarza. Kapitan Doineau kazał go zamordować jak się zdaje z obawy przed jego wpływem u wyższych władz francuskich. Zamordowany przewodzący miał podobno zamiar domagać się usunięcia kapitana Doineau, który z okrutną surowością piastował swój urząd. Wyrok sądu wypadł nadszkodzanie surowo. Kapitana Doineau skazano na śmierć, Si-Mohamed-Sidi Achmet i sekretarz kapitana popadli karze dożywotniego, zaś Aga i oficer legii honorowej, Mahomed-Bel Hadij, Bel-Thier i Mamar-Moklar dwudziestoletniego więzienia na galarach. Oprócz tego skazano jeszcze sześciu muiej winnych współników na 5 lat galari, a sześciu oskarżonych wypuszczono na wolność. Synowie Agi Bel-Hadi udadzą się w towarzystwie obrońcy ojcowskiego p. Juliusza Favre do Paryża, błagać łaski Cesarza.

— Rady generalne oświadczyły się w znacznej liczbie za przekopaniem międzyrzecza Suez.

— Książę Grammont udaje się w tym tygodniu do Rzymu, aby podczas powrotu Papieża na d. 5 września znajdował się już na swej nowej posadzie. Książę miał otrzymać wyraźne polecenie domagać się przyobiecanych reform w Paryżu.

— Marszałek Randon, powołany do Paryża po odkryciach procesu Doineau, opuścił Algier dnia 30. sierpnia i temi dniami przybędzie do stolicy. — W Cherbourgu oczekiwano jedną dywizję rosyjskiej floty bałtyckiej. — Dnia 17. albo 18. b. m. zawinie angielski yacht królewski „Victoria and Albert“ na nowo do Cherbourga, przybędzie na nim książę Albert z kilką znakomitościami angielskimi na manewry pod Chalons.

— Jak donosi depesza telegraficzna z Marsylii, oświadczyła się rada generalna departamentu Boucher-du-Rhone za projektem pana Lesseps.

— Według otrzymanej od francuskiego konzula depeszy z Neapolu uwolnił sąd w Salerno wszystkich podróżnych i majtków paropływu „Cagliari.“ Sam tylko kapitan pozostanie jeszcze kilka dni pod strażą.

— Według doniesień z morza indyjskiego opuścił francuski okręt przywozowy „Durance“ wraz z kanonierską łodzią „Fusee“ Singapur d. 4. lipca, i odplynął wprost do Macao. „Durance“ i „Fusee“ sąto dwa ostatnie okręta francuskie, oczekiwane z Singapur z powrotem do Francyi. Jak donoszą z portów chińskich, miała cała flota admirała Rignault zgromadzić się 15. sierpnia w Macao.

Belgia.

(Podróż Króla Jego Mości. — Wystawa sztuk pięknych i otwarcie jej.)

Bruxela, 1. września. Król Leopold powróci tu dopiero około 20. września; do tego czasu zamysła zwiedzić południową Szwajcaryę i jezioro Como, w którego okolicy zjedzie się z najstarszą siostrą swoją, Wielką księżną Anną Feodorówną, (owdowiałą małżonką Wielkiego księcia Konstantego). Oboje księstwo Brabantu powrócili wczoraj z Ostendy do stolicy, chcąc znajdować się osobiście na uroczystym otwarciu wystawy sztuk pięknych. Wystawa odbywa się tego roku w tym samym miejscu co ostatnią razą r. 1854. W zastępstwie jeneralnego inspektora sztuk pięknych hrabi Beaufort, miał pan Fontainas przemowę do księstwa, a między innemi rzekł: Będąc dziedziczką starożytniej sławy, pojęła szkoła belgijska cały ciężar swojej odpowiedzialności, a w pośród rozwoju wszystkich ga-

też ludzkiej działalności, widzimy ją pełną entuzjazmu i nadziei. Książę Brabantu odpowiedział: „Z wielką radością przybywamy oboje na tę uroczystość artystyczną. Mielśmy zawsze sposobność podziwiać postęp szkoły belgijskiej, a niezawodnie i teraz otrzymamy dowody, że nie przyniosła uszczerbku dawnej swej sławie.“

— Okręta parowe „Constitution“ i „Leopold I.“ najął rząd angielski dla transportowania wojsk do Indyi.

Włochy.

(Powrót Króla sardyńskiego. — Wiadomości hiejące. — Budżet wydatków. — Publiczne bezpieczeństwo. — Pobyt Ojca św. w Florencyi. — Doniesienia z Neapolu. — Trzęsienie ziemi w Kalabrii.)

Chambery, 1. sierpnia. Depesza telegraficzna donosi: Król Wiktor Emanuel przybył tu z powrotem z Culoz. Książę Napoleon pożegnał Jego kr. Mość na ziemi francuzkiej i wrócił do Paryża. — Marszałek Pelissier, książę Małakowa, towarzyszy Królowi do Chambery.

Gazz. Piemontese podaje dekret królewski, którym potwierdzony został budżet wydatków państwa na rok 1857 w sumie 128,747.552 fr.

— Oprócz dziennika *Epoca* otrzymał także *Campile* upomnienie, ażeby na przyszłość nierozgłaszał fałszywych wiadomości o zagrożeniu bezpieczeństwa publicznego w Piemoncie.

— Jak donoszą dzienniki piemonckie otrzymali strażnicy celni, leśni i polowi rozkaz, dopomagać jaknajgorliwiej w ściganiu i chwytaniu rozbójników i złodziei.

— W Turynie i w Genuy uwięziono wielu emigrantów.

— Podczas bytności Ojca Ś. w Liwornie powiewało na banderowym okręcie c. k. austriackiej eskadry, stojącej na kotwicy w Liwornie przez cały dzień świecąca bandera. Jak słychać, ma ta eskadra odplynąć wkrótce do Tunetu lub Alexandryi.

— *Giornale di Roma* z 27. sierpnia ogłasza łaciński text konkordatu, zawartego między stolicą apostolską i kr. wirtemberskim rządem.

Wiadomości z **Neapolu** sięgają do 27. sierpnia. Królewski trybunał sądowy w Salerno wypuścił na wolność wszystkich pasażerów paropływu „Cagliari“. Tylko kapitan pozostanie tak długo uwięziony, dopokąd niezostanie rozstrzygnięty los tego okrętu. Władzom i miejskim milicyom Kalabrii nadane zostały liczne ordery, medale i pensye.

Neapol, 23. sierpnia. Wybuch Wezuwiusza usmierzył się od soboty. W Kalabrii dało się czuć także lekkie trzęsienie ziemi bez wszelkich skutków szkodliwych.

Niemce.

(Zjazd Monarchów spodziewany.)

Neue Pr. Ztg. pisze: „Jego Mość Cesarz rosyjski przybędzie podług dotychczasowych postanowień 14. września na zamek Sanssouci, a 17. wyruszy w dalszą podróż do południowej Niemcy, gdzie jak wiadomo spodziewają się zjazdu Jego Mości Cesarza rosyjskiego z Cesarzem Francuzów. Ale domysł ten niejest jeszcze pewny. W miesiącu październiku wreszcie zamysła Cesarz Alexander z małżonką swoją, która bawi teraz u dostojnych krewnych swoich w Darmstadtzie, wstąpić znowu do Berlina, jadąc z powrotem do Petersburga.“

— Natomiast donoszą dziennikowi *Zeit z Sztutgardy* z 29. sierpnia, że Cesarz Napoleon przyrzekł Królowi, przybyć z końcem września z Cesarzową Eugenią w odwiedziny do Sztutgardy i znajdować się zapewne na uroczystości urodzin Króla (27. września) jako też na festynie ludu w Kanstatt. Gdy zaś o tym czasie spodziewany jest także Cesarz Alexander, przeto łatwo być może, że wspomniany tylekrotnie zjazd Monarchów Rosyi i Francyi nastąpi w istocie w sposób całkiem niespodziewany.

Szwecya.

(Stan zdrowia Króla Jego Mości.)

Sztokholm, 27. sierpnia. Jak już donosiliśmy, odjechał Jego Mość Król 24. b. m. z Sara do zamku Tullgarn. Nadesłany dziś buletyn z 26. b. m. z doniesieniem, że Jego Mość Król przybył 25go do Tullgarn, powiada, że dwudniowa podróż niewywarła żadnego szkodliwego wpływu na zdrowie Jego król. Mości.

Rosya.

(Manewry wojskowe. — Doniesienia z Tyllidy. — Cholera. — Do Sebastopola wstęp żydom wzbroniony. — Prace topograficzne.)

Petersburg, 25. sierpnia. Z rozkazu Cesarza odbywają się codziennie manewry gwardyi; częstokroć i zrana i po południu. Jego Mość Cesarz odjedzie wkrótce do Warszawy.

Z Tyllidy donoszą, że komisya graniczna przybyła tam na zaproszenie namiestnika. Tylko francuzki komisarz pan Pelissier musiał dla słabości pozostać w Erywanie. Wybuchła w tem mieście cholery, ale nie jest zbyt gwałtowna. Ormianie prosili, by dozwolono im dla odwrócenia zarazy wnieść do miasta pewną relikwię z swego klasztoru; co też nastąpiło z wielką uroczystością.

Rozkaz cesarski wzbronil żydom pobytu w Sebastopolu. Również zakazano im przybywać do tego miasta dla wsiadania na okręta. Wyznaczono im na to Eupatoryę.

Rozkaz dzienny departamentu wojskowego ogłasza, że w pracach topograficznych zewnątrz Petersburga w zeszłym roku brało udział 977 uczniów i 30 nauczycieli. Najbardziej odznaczyli się uczniowie finlandzkiego korpusu kadetów.

Turcya.

(Dokumenty w sprawie ostatniego zawikłania. — Wyprawa prywatnych do Indyi. — Wstrzymanie poboru rekrutów w Albanii.)

Z **Konstantynopola** nadeszły pod dniem 22. sierpnia dodatkowo dwa dokumenty, odnoszące się do ostatniego zawikłania. Pierwszy z nich zawiera instrukcje, jakich udzielił pan Thouvenel pierwszemu dragomanowi ambasady francuskiej, polecając mu oświadczyć gabinetowi tureckiemu, że nie może przystać na propozycje Porty, ażeby zwołana została nanowo komisya mocarstw dla naradzenia się nad tem, czy pierwsza wspólnie powzięta uchwała co do wykładu firmanu wyborczego w Wołoszczyźnie może być zastosowana także do Multan. Pan Thouvenel oświadczył, że Porta odpowiedzialna jest teraz bardziej niż kiedykolwiek za skutki, jakie w Multanach pociągnie za sobą formalne nieposłuszeństwo kaimakama co do wykładu, który wyszedł z komisji europejskiej, gdyż wykład ten ma taką samą moc i znaczenie, jak gdyby wyszedł z samego kongresu. Drugi dokument zawiera oświadczenie komisarza austriackiego w komisji księstw Naddunajskich, na które jak wiadomo powoływała się Porta odrzucając żądania czterech ambasadorów.

— Z **Damaszku** piszą augsburskiej gazecie powszechnej pod dniem 5. sierpnia. Syn tutejszego zamożnego kupca i fabrykanta angielskiego, pana White, uformował własnym kosztem korpus złożony z 30 ochotników europejskich, i wyruszył wczoraj na czele jego do Bejrutu, zkad zamysła udać się na Egipt i t. d. do Indyi wschodnich i brać udział w walce przeciw buntowniczym Sepojom. Pan White opłaca i utrzymuje sam swoich ludzi, i sprawił im uniform podobny do mundur strzelców angielskich, tylko uzbrojenie ich jest inne, gdyż składa się z długich strzelb tureckich i jataganów. Urząd adjutanta i kwatermistrza pana White sprawuje niejaki pan Fium, kuzyn angielskiego konzula w Jerozolimie, mąż średniego wieku i atletycznej budowa ciała, który w randze oficera kompanii wschodnio-indyjskiej służył 12 lat w Bengalii, i tu dla miłości ojczyzny porzucił posadę, która przynosiła mu rocznie 1000 f. szter. Towarzyszy tej ekspedycyi lekarz szwajcarski, p. Buchmann z Bazylei, który niegdyś służył w angielskiej armii w Krymie. Najdalej z początkiem września spodziewają się ci nowożytni paladynowie stanąć na widowni boju. Z wyjątkiem panów White, Fium, i sardyńskiego technika Marozzi, są wszyscy ochotnicy z klasy robotników. Podług narodowości dzielą się na: 21 Anglików, 2 Francuzów i Greków.

Ze **Skutar** donoszą gazecie *zagrabskiej* z 21. sierpnia: „Sułtański firman, ogłoszony na placu targowym postanawia, że aż do wydania dalszych rozporządzeń ma być zniesione rozbrajanie i zaciąganie rekruta w Albanii; wiadomość tę przyjęli mieszkańcy z największą radością. — Wsie, które opierały się służbie wojskowej i innym rekwizycom, poddały się znową i dziś panuje spokój i porządek w całej Albanii. — Sekretarze konzulów, wysłani dla oznaczenia linii granicznej między Montenegro i Albanją, powrócili przed kilkoma dniami nie zroboiwszy do Skutar. Sprawa względem posiadania góry Soziny, którą Montenegro opanowali w najnowszym czasie, nie jest jeszcze rozstrzygnięta.“

Azja.

(Niedostatek w Kalkucie. — Odezwa powstańców indyjskich.)

Morning Post podaje następującą depeszę telegraficzną nadesłaną na Marsylię:

„Prywatne listy domów handlowych donoszą, że w Kalkucie panuje wielki brak żywności. Wprawdzie zaczęto już sprowadzać rzekami żywność do miasta, ale ceny ich są niezmiernie wysokie. Najznakomitsze fabryki, które zaopatrywały dotąd miasta, są opuszczone, i nie dostarczają materiałów potrzebnych do uprawiania ziemi. — Sądzą, że handel będzie długo cierpieć na tem. Wywóz, nawet z Bombaju, zaledwie zasługuje na wzmiankę. W okolicy Bombaju zaczęło objawiać się niejaki zniechęcenie, ale przytłumiono je natychmiast. Pułkownik w Guzeracie zagrożono decymowaniem. — Ruchome kolumny mają oczyszczać prowincye centralnej Indyi. — Anglicy zajmowali się organizowaniem pułków pomiędzy Sikhami.“

— Powstańcy w Delhach wydali do wszystkich Hindów i Muzulmanów, obywateli i sług hindostańskich, tudzież do wszystkich oficerów stojącego obecnie w Delhach i Mirucie wojska następującą proklamacyę:

„Wiadomą jest rzeczą, że temi dniami postanowili wszyscy Anglicy obalić naprzód religię w szeregach całej armii hindostańskiej, a potem przemocą wszystkich naród zmusić do chrześcijaństwa. Dlatego też jedynie z przywiązania do naszej religii połączyliśmy się z narodem, aby żadnego z niewiernych nie pozostawić przy życiu i przywrócić na tron dawną dynastję delhijską. Sto armat i skarby nieprzeliczone dostały się w nasze ręce. Należy się zatem, aby wszyscy ci, co niechęć zostać chrześcianami, połączyli się jak jedno ciało i jedna dusza, i działając mężnie nie pozostawili i śladu z niewiernych przy życiu. Do 100.000 żołnierza stoi w pogotowiu a 13 ehorągwi pułków angielskich i 14 sztandarów po różnych okolicach podniesiono za naszą religię, za Boga i zwycięzcę, to życze-

niem jest w Cawnpurze wygubić do szczytu to plemię szatańskie. To jest, czego sobie życzy wojsko tutejsze."

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 4. września. Wczoraj wieczór renta 3% 66. 95. — Dziennik *Courier de Campagne* potwierdza, że Cesarzowa Eugenia odwiedzi 15. b. m. obóz pod Chalons. — Bawarski minister von der Pfordten powrócił z kąpiel morskich w Trouville do Mnichowa. Na wczorajszym posiedzeniu trybunału asyzów w Paryżu skazani zostali Mazzini, Ledru Rollin, Companella i Massarenti *zaocznie* na deportację. — Administrator towarzystwa „Credit mobilier“ p. Andree podał się do dymisji.

Paryż, 3. września. Wczoraj wieczór renta 3% 67. Cesarz wydał do wojsk obozu pod Chalons rozkaz dzienny, w którym wyjaśnia przeznaczenie obozu, mianowicie, że wojska mają okazać w nim swoją biegłość w sztuce wojennej. — Marszałek Randon przybył z Algieru do Paryża.

Paryż, 2. września. Monitorowi donoszą z Moseli: Cesarz oświadczył deputacyi moselskiej rady jencralnej, że po ukończeniu manewrów w obozie pod Chalons uda się do Niemcy i odwiedzi Metz.

Berlin, 3. września. Synowie Cesarza rosyjskiego Alexander i Włodzimierz otrzymali order Orła czarnego. — Komitet holsztyńskiego zgromadzenia Stanów zaproponował odrzucenie projektu rządowego.

Petersburg, 4. września. Cesarz rosyjski udał się wczoraj wieczór w towarzystwie księcia Gorczakowa w podróż do Niemcy; pierwiej jednak zabawi kilka dni w Warszawie.

Najnowsza poczta lewantyńska, przywieziona na dniu 3. września paropływem Lloyd'a „Pluto“ do Tryestu donosi:

Konstantynopol, 29. sierpnia. Nowe wybory w Multanach mają nastąpić w przeciągu 14 dni. Widdin ma być nanowo obwarowany; zamierzono utworzyć tureckie towarzystwo żeglugi parowej na Dunaju. — Szach Persyi zapewnił równe prawa wszystkim poddanym swego państwa bez różnicy wyznania, i kazał przypuszczać ich do wszystkich urzędów publicznych. — Z Heratu nieustąpili jeszcze Persowie. W Korasanie stoi 50.000 wojska. Pana Murraya przyjmował Szach w swojej rezydencji letniej w górach.

Lloyda 370 — 372. Peszt. mostu łańcuch. 71 — 72. Akcyje młyna parowego wiedeń. 72 — 73. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 22 — 24. Detto 2. wydania 30 — 32. Esterhazego losy 40 zlr. 84 1/4 — 84 1/2. Windischgrätz losy 27 1/2 — 27 3/4. Waldsteina losy 28 — 28 1/4. Keglevicha losy 14 1/4 — 14 1/2. Ks. Salma losy 43 1/2 — 43 3/4. St. Genois 38 1/2 — 38 3/4. Palfego losy 41 — 41 1/4. Clarego 39 1/2 — 40.

Amsterdam 2 m. 87 — Augsburg Uso 105 1/4 t. — Bukareszt 31 T. 264 1/2. Konstantynopol 31 T. 468 — Frankfurt 3 m. 104 1/4 t. — Hamburg 2 m. 77. — Liwurna 2 m. 103 3/8. — Londyn 3 m. 10 — 11. — Medyolan 2 m. 103 1/4. — Paryż 2 m. 121 3/4. — Cesarzkich ważnych dukatów agio 7 3/8 — 7 3/4. Napoleons'dor 8 9 1/2 — 5 10. Angielskie Sover. 10 17 — — — — Imperyal Ros. 8 24 — — — —

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 5. września.

Oblig. długu państwa 5% 81 3/4; 4 1/2% —; 4% —; z r. 1850 64 1/2. 3% —; 2 1/2% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 —. Wiedeń. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 963. Akcyje kolei póln. 1815. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 548. Lloyd 370. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 zlr. 613 3/4 zlr.

Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg 105 1/4 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 104 3/8 2 m. Hamburg 77 2 m. Liwurna — 2 m. — Londyn 10 — 11. 2 m. Medyolan —. Mursylia 121 1/2. Paryż 121 3/4. Bukareszt 264. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 7 3/8. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemniz. 79 7/8; detto galicyjskie 79 1/8. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 —. Pożyczka narodowa 83 1/16. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 264 1/2 fr. Akcyje c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 215 3/4. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje zachodniej kolei żelaznej 200 3/8.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. września.

PP. Grocholski Józef, z Krakowa. — Kafka Jan, c. k. komisarz obwod., ze Żółkwi. — Młocki Włod., ze Sarnek. — Hr. Romer Emil, z Woli Ociekiej. — Jaskiewicz Grzegorz, c. k. radca minist., ze Stanisławowa. — Walewski Aleks., z Kłodna.

Dnia 6. września.

PP. Andruszewski Ign., z Porzyczy. — Rościszewski Bol., z Krakowa. — Hr. Badeni Alex., z Glinian. — Hr. Mier Tytus, z Żarnowice. — Nahujowski Ant., z Czernicy. — Nikorowicz Paweł, z Hostowa. — Siebert Fran., c. k. kapitan z Węgier. — Zaremba Bol., z Okrzeszyniec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. września.

PP. Czajkowski Izidor, do Jarosławiec. — Humnicki Jan, do Luby. — Jankowski Ludwik, do Bożykowa. — Jarosławski Jan, do Matkowiec. — Janocha Antoni, c. k. przełożony powiat., do Sądowej Wiszni. — Kafka Jan, c. k. komisarz obwod., do Żółkwi. — Hr. Łoś Justyan, do Bortkowa. — Sarnawski Ant., z Laurykowa. — Vivien Wincenty, do Wysocka. — Weinfeld Józef, c. k. komisarz obwodowy, do Żółkwi.

Dnia 6. września.

PP. Erlacher Edw., c. k. porucznik, do Jaworowa. — Jordan Teofil, do Nowosiola. — Młocki Włod., do Sarnek. — Rozwadowski Wiktor, do Babiny. — Russ Karol, do Lubeli. — Szymanowski Franc., do Bobiatyna. — Sillion Teodor i Szczepan, do Jass.

Kurs lwowski.

Dnia 5. września.

	gotówką		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski . . . . . mon. konw.	4	45	4	48
Dukat cesarski . . . . . " "	4	47	4	50
Półimperyal zł. rosyjski . . . . . " "	8	17	8	21
Rubel srebrny rosyjski . . . . . " "	1	36 1/2	1	37 1/2
Talar pruski . . . . . " "	1	32	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . " "	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 zlr. } bez	81	36	82	—
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } kuponów	78	42	79	12
5% Pożyczka narodowa	82	45	83	45

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 4. września o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83 5/8 — 83 3/4. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 95 — 95 1/2. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 1/2 — 96. Obligacje długu państwa 5% 81 1/16 — 81 3/4, det. 4 1/2% 71 3/4 — 71 7/8, det. 4% 64 1/2 — 64 3/4, detto 3% 51 1/4 — 51 1/2. detto 2 1/2% 41 1/4 — 41 1/2, detto 1% 16 1/4 — 16 1/2. Oblig. Głogn. z wypłatą 5% 96. — Detto Oedenburs. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 1/2 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88 1/2 — 88 3/4, detto węgier. 80 — 80 1/2, detto galic. i siedmiogr. 79 — 79 1/4. detto innych krajów koron. 86 — 86 1/2. Oblig. bank. 2 1/2% 63 — 63 1/2. Pożyczka loter. z r. 1834 334 — 335. Detto z roku 1839 142 3/4 — 143. Detto z r. 1854 108 3/4 — 108 7/8. Renty Como 16 3/4 — 16 7/8. Galic. list. zastawne 4% 80 — 81. Póln. Oblig. Prior. 5% 86 — 86 1/4. — Głognickie 5% 80 1/2 — 81. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 86 — 87. Oblig. Lloydów (w srebrze) 5% 90 — 90 1/2. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 106 — 107. Akcyj bank. narodowego 962 — 963. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 214 3/4 — 215. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 122 3/4 — 123. Detto Budzynsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 232 — 233. Detto póln. kolei 181 1/2 — 181 3/4. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 262 1/4 — 262 1/2. Detto kolei ces. Eliz. po 200 zlr. z wpłatą 30% 100 3/16 — 100 1/4. Detto Połud.-pólnocn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 102 — 102 1/4. Detto cisiańskiej kolei żel. 100 3/16 — 100 1/4. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 243 1/4 — 243 1/2. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 187 — 187 1/2. Detto losy tryest. 104 1/4 — 104 1/2. Detto tow. żegl. parowej 548 — 550. Detto 13. wydania — — —. Detto

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328.90	+ 10.1°	92.6	połud.-zach. mier.	jasno
2. god. popoł.	329.10	+ 19.0°	56.2	" "	" "
10. god. wiecz.	328.60	+ 12.6°	76.5	" "	" "

T E A T R.

Dzisiaj: Dramat niem.: „Die Schreckensnacht im Schlosse Paluzzi.“

Jutro: Opera niem.: „Il Giuramento.“ (Das Gelübde.)

Dzisiaj w Cyrku Rensa wielkie przedstawienie.

KRONIKA.

— „Czas“ donosi z Krakowa pod dniem 3. września: P. prezydent krajowy hr. Clam-Martinić zachorował przed kilku dniami na ospę. Choroba idzie trybem łagodnym i regularnym; trzeba się więc spodziewać rychłego wyzdrowienia p. prezydenta.

Mszał, który członkowie c. k. akademii sztuk pięknych układają z polecenia Jego Mości Cesarza dla Ojca świętego będzie ukończony na przyszłą wiosnę, chociaż przy takich dziełach artystycznych nie można oznaczyć dokładnie czasu ukończenia. Do utworzenia tego dzieła przyczyniają się najznakomitsi artyści stolicy. Text rysowania jest piórem, każda kartę zdobią piękne winiety i arabeski, a nawet i oprawa będzie ozdobiona stosownymi rysunkami.

— Breściański dziennik „Sferza“ podał teraz bliższe szczegóły o złoczyńcach, którzy zrabowali szybkołów pod Weroną. Banda składała się z trzech

po boreców podatku konsumcyjnego w służbie u weroneńskich dzierżawców myta, z dyurnisty w biurze notaryusza, z trzech właścicieli gruntów i sześciu handlarzy bydła i kramarzy, a którzy mieli sławę poczciwych ludzi. Ośmiu z nich przyznało się już do swojej zbrodni.

— I psy mają rozum, jak świadczy następujące zdarzenie. Pewien adwokat w Dreźnie ma w pobliskiej wsi Loszwicy, nad brzegiem Elby, letni domek, do którego jeździ często parostatkami w towarzystwie swego wyżła. Pewnego dnia zabawił się pies tak długo ze spotkanymi kolegami, że nie mógł już wskoczyć na statek, i pan jego musiał sam odpłynąć. Zartem jednakże zawołał na opiekunów psa: „Przybądź najbliższym parostatkami!“ Pies machnął ogonem na znak, że zrozumiał, położył się spokojnie na słońcu, i we dwie godziny potem przybył drugim parostatkami do Loszwicy.